

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 38

(Prot.Nr.43, 5.§)

2015.gada 10. septembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr. 1222/15/7.3.2./4

Par SIA „Akselss” un AS „VIADA Baltija” apvienošanu

SATURA RĀDĪTĀJS

I	APVIENOŠANĀS DALĪBNIEKI.....	2
II	APVIENOŠANĀS VEIDS.....	3
III	IETEKMĒTIE TIRGI.....	3
IV	IETEKMES UZ KONKURENCI IZVĒRTĒJUMS	4
	1. BENZĪNA UN DĪZEĻDEGVIELAS MAZUMTIRDZniecības TIRGUS RĪGĀ UN TĀS TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ 20 KM ROBEŽĀS (OGRES VIRZIENĀ – 10 KM).....	5
	2. BENZĪNA UN DĪZEĻDEGVIELAS MAZUMTIRDZniecības TIRGUS LIEPĀJĀ UN TĀS TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ 2-3 KM ROBEŽĀS.....	7
	3. BENZĪNA UN DĪZEĻDEGVIELAS MAZUMTIRDZniecības TIRGUS RĒZEKNĒ UN TĀS TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ 2-3 KM ROBEŽĀS.....	8
	4. BENZĪNA UN DĪZEĻDEGVIELAS MAZUMTIRDZniecības TIRGUS JĒKABPILĪ UN TĀS TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ 2-3 KM ROBEŽĀS.....	9
	5. BENZĪNA UN DĪZEĻDEGVIELAS MAZUMTIRDZniecības TIRGUS DAUGAVPILĪ UN TĀS TUVĀKAJĀ APKĀRTNĒ 2-3 KM ROBEŽĀS.....	11

- 1 Konkurences padome (turpmāk – KP) 18.05.2015. saņēma ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu, SIA „Akselss” īstenojot vienpersonisku izšķirošu ietekmi pār AS „VIADA Baltija”, kā arī papildus informāciju, kuru KP saņēma 02.06.2015. un 10.06.2015. (turpmāk – Ziņojums).
- 2 Iepazīstoties ar Ziņojumā ietvertu informāciju, KP konstatēja, ka ir izpildītas Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu” prasības (turpmāk – Noteikumi

Nr.800). Atbilstoši Noteikumu Nr.800 4.punktam par pilna Ziņojuma iesniegšanas dienu ir uzskatāms 10.06.2015.

- 3 SIA “Akselss” (turpmāk – Akselss) ir reģistrēta Latvijas Republikas komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr. 40003177812, juridiskā adrese - Bauskas iela 58A-8, Rīga.
- 4 AS “VIADA Baltija” (turpmāk – VIADA Baltija) ir reģistrēta Latvijas Republikas komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr. 40103867145, juridiskā adrese - Bauskas iela 58A-8, Rīga.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, KP

konstatēja:

I APVIENOŠANĀS DALĪBNIKI

- 5 **Akselss** galvenie darbības veidi, atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai un Lursoft datu bāzē norādītajam, ir degvielas mazumtirdzniecība degvielas uzpildes stacijās, degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība.
- 6 74% Akselss kapitāldaļu pieder Lietuvas Republikā reģistrētai sabiedrībai UAB „LUKTARNA”, reģ.Nr.178715423, juridiskā adrese: Kaltanenu 58, LT-18209, Švenčionelīai. Ziņojumā norādīts, ka uzņēmums veic darbību šādās jomās: autotransporta tirdzniecība, augļu un dārzeņu vairumtirdzniecība, piena produktu tirdzniecība, tabakas izstrādājumu tirdzniecība, gaļas izstrādājumu vairumtirdzniecība, degvielas vairumtirdzniecība, autotransporta degvielas mazumtirdzniecība, kravas autotransporta tirdzniecība. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam UAB “Luktarna” nerealizē izšķirošu ietekmi Akselss.
- 7 Vienpersonisku izšķirošu ietekmi Akselss īsteno SIA „LUKOil Baltija R” (turpmāk – Lukoil), tādējādi Konkurences likuma (turpmāk – KL) izpratnē tie uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku¹ (turpmāk – Lukoil/Akselss). Lukoil Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēta ar vienoto reģ. Nr. 40003134777, juridiskā adrese: Alīses iela 3, Rīga, tās galvenie darbības veidi saskaņā ar 2014.gada pārskatu ir naftas produktu vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, kā arī naftas produktu uzglabāšanas pakalpojuma sniegšana.
- 8 Vienīgais Lukoil īpašnieks ir Nīderlandē reģistrētā holdingkompānija Lukoil Europe Holdings B.V., reģ.nr. 1000110238. Lukoil un tās īpašnieks veic darbību kā atvērtās akciju sabiedrības “Naftas kompānijas LUKOIL”, juridiskā adrese, Sretenskas bulvāris 11, Maskava, Krievijas Federācija 101000² (turpmāk – Lukoil grupa), uzņēmumi³.
- 9 Ziņojumā norādīts, ka Latvijā darbību veic vēl šādi Lukoil grupas uzņēmumi: (1) SIA “Vars”, kas reģistrēta Latvijas Republikas komercreģistrā ar vienoto reģ.Nr. 4000304774, juridiskā adrese – Dzintaru iela 22/7, Ventspils, LV-3602, kuras darbības veids, atbilstoši gada pārskatā par 2014.gadu norādītajam, ir šķidro ķīmisko produktu pieņemšana, glabāšana un pārkraušana, (2) LUKOIL TECHNOLOGY SERVICES BALTIC Filiāle, kas reģistrēta Latvijas Republikas komercreģistrā ar vienoto reģ.Nr. 50103589921, juridiskā adrese – Alīses iela 3, Rīga, LV-1046 un tās galvenie darbības virzieni ir informācijas tehnoloģiju un datoriekārtu darbības pārvaldīšanas pakalpojumi, kabeļu telekomunikāciju pakalpojumi, drošības sistēmu pakalpojumi.
- 10 **VIADA Baltija** statūtos paredzētie darbības veidi ir degvielas mazumtirdzniecība, nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, uzglabāšana un noliktavu saimniecība, automobiļu rezerves daļu un piederumu mazumtirdzniecība, konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās, nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata. Sabiedrības vienīgais akcionārs ir fiziska persona K.L.

¹ KP 15.03.2015. lēmums NR.11 LUKoil/Akselss

² Naftas kompānija LUKOIL: http://www.lukoil.com/static_6_5id_217_.html;

³ Naftas kompānija LUKOIL: http://www.lukoil.ru/static_6_5id_214_.html

II APVIENOŠANĀS VEIDS

- 11 Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto „*tirgus dalībnieku apvienošanās ir (...) tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.*”
- 12 VIADA Baltija nomas līguma rezultātā ir ieguvusi tiesības uz pieciem gadiem saimnieciskajā darbībā izmantot SIA „Petrol Property” īpašumā esošos aktīvus – 12 degvielas uzpildes stacijas, kurās iepriekš darbību veica SIA „Viada” un ar to saistītie uzņēmumi. SIA „Petrol Property” reģistrēta Latvijas Republikas komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr. 5010380811, juridiskā adrese: Bauskas iela 58A-7, Rīga. Atbilstoši Uzņēmumu reģistrā pieejamajai informācijai 51% SIA „Petrol Property” kapitāldaļu pieder Lietuvas uzņēmumam UAB “VILNIAUS AUTOBUSU STOTIS”.
- 13 Ziņojumam pievienots Akselss un VIADA Baltija Līguma projekts, kurā iekļauti savstarpējas vienošanās nosacījumi par kopīgu saimnieciskās darbības īstenošanu degvielas mazumtirdzniecības tirgū (turpmāk – Līgums). Ziņojumā arī norādīts, ka Ziņojuma iesniedzējs plāno gada laikā abas sabiedrības restrukturizēt.
- 14 Apvienošanās regulējums neparedz KP tiesības, neskaitot KL 16.panta trešo daļu, noteikt, kādā veidā ir veicama tirgus dalībnieku apvienošanās, vai vērtēt tirgus dalībnieku sadarbību pirms apvienošanās. Tirgus dalībnieku sadarbībai līdz izšķirošas ietekmes iegūšanai ir piemērojamas vispārējās tiesību normas par konkurenci ierobežojošām darbībām, kas ietvertas KL 11.pantā un Līguma par Eiropas savienības darbību 101.pantā. Tādējādi šajā lēmumā netiek vērtēta abu tirgus dalībnieku sadarbība Līguma ietvaros, kas paredzēta pirms apvienošanās realizēšanas.
- 15 Iesniegtie materiāli satur nodomu uzsākt apvienošanu. Ņemot vērā lietderību KP secina, ka Ziņojuma kontekstā ir pamatoti veikt izvērtējumu par lūgumu pēc būtības, t.i., izvērtēt atļaut Akselss iegūt izšķirošu ietekmi VIADA Baltija, kurai ir tiesības izmantot 12 degvielas uzpildes stacijas Latvijā.
- 16 Līdz ar to, šajā lēmumā tiek izskatīts vienīgi Akselss lūgums atļaut tam vai kādai no grupas sabiedrībām realizēt izšķirošu ietekmi pār VIADA Baltija, kļūstot par vienu tirgus dalībnieku saskaņā ar KL 1.panta 9.punktu.

III IETEKMĒTIE TIRGI

- 17 Saskaņā ar KL 1.panta 4.punktu „*konkrētais tirgus – konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu*”. Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktu „*konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt ar šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības*”.
- 18 Atbilstoši Noteikumu Nr.800 2.punktam apvienošanās rezultātā ietekmētais tirgus ir: 1) konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki; 2) ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanā iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanā iesaistīts tirgus dalībnieks.
- 19 Akselss, Lukoil un VIADA Baltija veic degvielas mazumtirdzniecību, tādēļ saskaņā ar Noteikumiem Nr.800 un KP līdzšinējo praksi apvienošanās lietās⁴ par konkrētās preces tirgu tiek noteikts *benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus*.
- 20 SIA”Vars” un “LUKOIL TECHNOLOGY SERVICES BALTIC Filiāle” darbību veic ar benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecību nesaistītos tirgos. Tādējādi darījums nerada ietekmi uz koncentrāciju tirgos, kur darbību veic SIA”Vars” un “LUKOIL TECHNOLOGY SERVICES BALTIC Filiāle”.
- 21 Apvienošanās rezultātā Lukoil/Akselss iegūs izšķirošu ietekmi pār šādām DUS, kurās darbību veic VIADA Baltija:

⁴ KP 15.06.2011. lēmums NR.31 *Ziemeļu Nafta/Liepiņš*; KP 09.12.2002 lēmums NR.50 *Statoil/Shell Latvia*;

- 1) Maskavas iela 440, Rīga;
 - 2) Keldiša iela 17, Rīga;
 - 3) Šampētera iela 180, Rīga;
 - 4) Dārziema iela 69, Rīga;
 - 5) Buļļu iela 72a, Rīga;
 - 6) Krūmu iela 56, Liepāja;
 - 7) Vidzemes iela 1D, Daugavpils;
 - 8) Nometņu iela 99D, Daugavpils;
 - 9) Rīgas gatve 65, Ādaži, Ādažu nov.;
 - 10) Vienības iela 3, Jēkabpils;
 - 11) Atbrīvošanas iela 174A, Rēzekne;
 - 12) Piebalgas iela 79, Ērgļu pag., Ērgļu nov.
- 22 KP, definējot ģeogrāfisko tirgu, līdzšinējā praksē ir secinājusi, ka degvielas mazumtirdzniecības tirgus ir ģeogrāfiski ierobežots un aptver teritoriju, kurā veidojas autobraucēju pieprasījums, kas parasti ir vērsts uz to DUS piedāvājumu, kuras atrodas tuvu autobraucēju darbības aktivitāšu centram, un šīs teritorijas ir pilsētas un to tuvākā apkārtnē parasti 2 – 3 km robežās⁵. Savukārt attiecībā uz Rīgas pilsētu KP kā ģeogrāfisko tirgu nosaka Rīgas pilsētas administratīvo teritoriju un 20 km ap tās robežu (Ogres virzienā – 10 km)⁶.
- 23 Apvienošanās var ietekmēt konkurenci un radīt koncentrācijas izmaiņas degvielas mazumtirdzniecībā teritorijās, kur darbojas abi apvienošanās dalībnieki. Atbilstoši Ziņojumā norādītajai un Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) publiski pieejamai informācijai par izsniegtajām speciālajām atļaujām (licencēm) naftas produktu mazumtirdzniecībai⁷, apvienošanās dalībnieki vienlaikus darbojas tādās teritorijās kā Rīga, Liepāja, Rēzekne, Jēkabpils un Daugavpils.
- 24 Ņemot vērā iepriekš minēto un apvienošanās darījumā iesaistīto DUS izvietojumu, KP lietas ietvaros izvērtē šādus konkrētos tirgus:
- benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē 20 km robežās (Ogres virzienā – 10 km);
 - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Liepājā un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās;
 - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Rēzeknē un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās;
 - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Jēkabpilī un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās;
 - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Daugavpilī un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās.

IV IETEKMES UZ KONKURENCI IZVĒRTĒJUMS

- 25 Lukoil/Akselss iegūstot izšķirošu ietekmi pār VIADA Baltija, iegūs tirgus daļu, kas iepriekš bija attiecināma uz SIA "Viada" un ar to saistītajiem uzņēmumiem (skat. šī Lēmuma 12.punktu).
- 26 Atbilstoši Eiropas Savienības Padomes pamatnostādņem⁸ (turpmāk – Pamatnostādnes) Herfindala-Hiršamana indekss (turpmāk – HHI), kas norāda tirgus koncentrācijas līmeni, var

⁵ KP 31.05.2006. lēmums Nr.51 *Neste/Trest Oil Co*; KP 13.06.2007 lēmums Nr.60 *Lukoil/Dīzelis*; KP 24.03.2014. lēmums Nr.15 *Akselss/Kings L*;

⁶ KP 14.09.2007. lēmums Nr.111 *Lukoil/Grima*;

⁷ VID publiskojamo datu bāze: https://www6.vid.gov.lv/VID_PDB/AP/APData

⁸ „Pamatnostādņēs par horizontālo apvienošanu novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli” (2004/K 31/03)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:031:0005:0018:en:PDF>

palīdzēt novērtēt konkurences situāciju tirgū. HHI zem 1000 norāda uz zemu tirgus koncentrāciju, $1000 < \text{HHI} < 2000$ norāda uz vidēju tirgus koncentrāciju, bet HHI virs 2000 norāda uz augstu tirgus koncentrāciju.

- 27 Herfindala-Hiršmana indekss pirms apvienošanās noteiktajos tirgos pēc mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma litros ir iekļauts Tabulā Nr.1.

Tabula Nr.1

HHI noteiktajiem konkrētajiem tirgiem

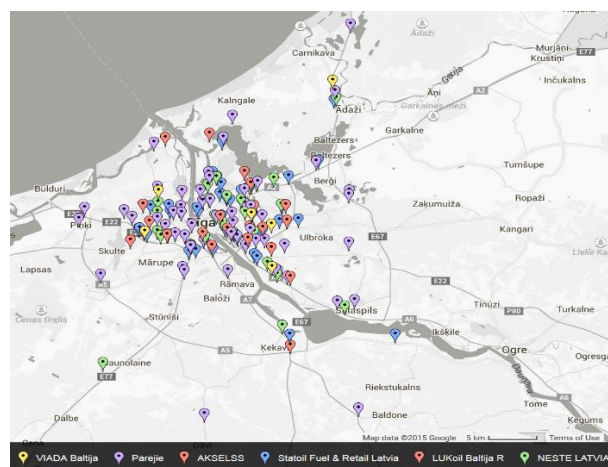
	2013.gads	2014.gads	2015.g. 1.pg.
Rīga	2 833	2 733	2 669
Rēzekne	2 292	2 246	2 389
Liepāja	3 408	2 988	3 294
Jēkabpils	2 122	2 317	2 326
Daugavpils	2 017	2 075	2 117

Avots : Aprēķināts pamatojoties uz tirgus dalībnieku sniegto informāciju

- 28 Saskaņā ar veiktajiem aprēķiniem un Pamatnostādņem, visi identificētie benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgi ir uzskatāmi par tirgiem ar augstu koncentrāciju.
- 29 Tirgos, kuros ir augsta koncentrācija, apvienošanās uzskatāma par tādu, kas var negatīvi ietekmēt konkurenci, ja apvienošanās rezultātā HHI pieaugums pārsniedz 150 punktus. Vidēji koncentrētiem tirgiem par kritisko sliekšni tiek uzskatīti 250 punkti.

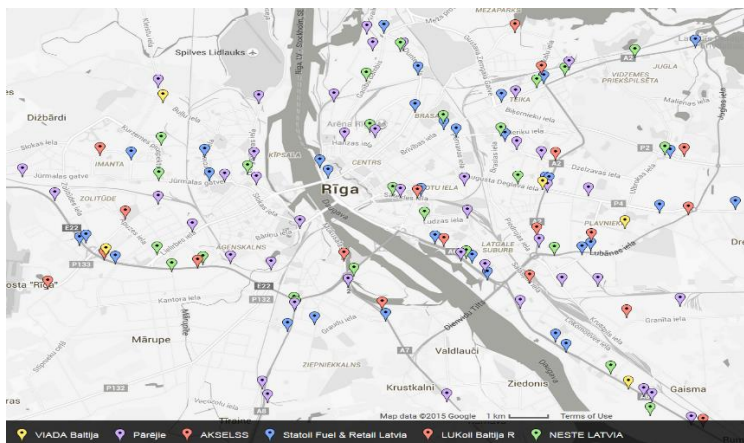
1. Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē 20 km robežās (Ogres virzienā – 10 km)

- 30 Saskaņā ar VID sniegto informāciju 10.06.2015. degvielas mazumtirdzniecību Rīgas administratīvajā teritorijā un 20 km ap tās robežu (Ogres virzienā – 10 km) veic septiņpadsmit tirgus dalībnieki, 154 degvielas uzpildes stacijās. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto Rīgā un tās apkārtnē Lukoil/Akselss ir 18 DUS un VIADA Baltija - sešas DUS.
- 31 Degvielas uzpildes staciju izvietojums Rīgas administratīvajā teritorijā un 20 km (Ogres virzienā 10 km) ap tās robežu ir redzams 1. un 2. attēlā.

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

1.attēls. Degvielas uzpildes staciju izvietojums Rīgā un tās tuvākajā apkārtnē 20 km robežās (Ogres virzienā – 10 km)

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

2.attēls Degvielas uzpildes staciju izvietojums Rīgā

Avots: Publiski pieejama informācija no VID datu bāzes

- 32 Konkrētajā tirgū esošo tirgus dalībnieku tirgus daļas, kas aprēķinātas, izmantojot mazumtirdzniecībā realizēto degvielas apjomu 2013.g., 2014.g. un 2015.g. 1.pusgadā, ir iekļautas Tabulā Nr.2.

Tabula Nr. 2

Degvielas mazumtirdzniecības tirgus dalībnieki un to tirgus daļas Rīgā un 20 km ap tās robežu (Ogres virzienā – 10 km)

Tirgus dalībnieks	Tirgus daļa % 2013.g. (*)	Tirgus daļa % 2014.g. (*)	Tirgus daļa % 2015.g. 1.pg. (*)
SIA “Statoil Fuel & Retail Latvia”	[40-50]	[40-50]	[30-40]
SIA „Neste Latvija”	[30-40]	[30-40]	[30-40]
Lukoil / Akselss	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA “East West Transit”	[5-10]	[5-10]	[1-5]
SIA “Viada” un saistītie uzņēmumi	[1-5]	[1-5]	n/d
SIA “RusLatNafta”	[1-5]	[1-5]	[1-5]
SIA “Augstceltne”	[1-5]	[1-5]	[1-5]
SIA “Gotika Auto”	[1-5]	[1-5]	[1-5]
SIA “Kalnakrogs”	[1-5]	[1-5]	[1-5]
AS „Virši - A”	[<1]	[1-5]	[1-5]
SIA „Geksans”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA „RDZ Energy”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Oktāns A”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Jet Dinamiks”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Salaspils Mehānisko pakalpojumu centrs”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Astarte-Nafta”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Bolder”	[<1]	[<1]	[<1]
SIA “Ek Trade”	[<1]	[<1]	[1-5]
SIA “Petrobrass”	[<1]	[<1]	[<1]

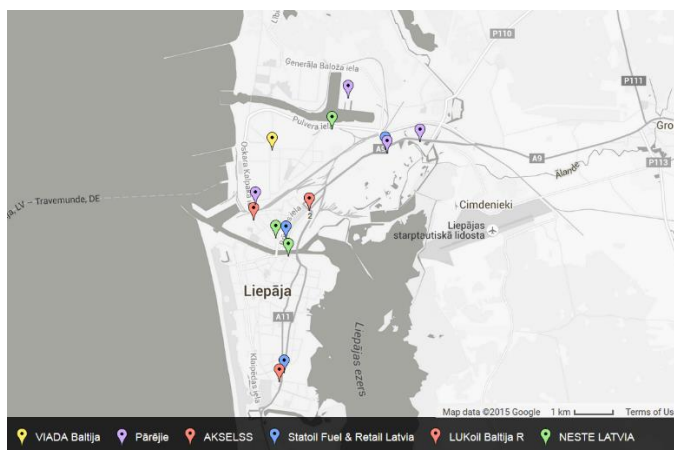
n/d – informācija nav pieejama

Avots: Tirgus dalībnieku sniegtā informācija

- 33 Ņemot vērā aprēķināto HHI un ievērojot iepriekš konstatēto HHI no 2007.gada līdz 2013.gada pirmajam pusgadam⁹, konstatējams, ka HHI Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un 20 km (Ogres virzienā 10 km) ap tās robežu vēsturiski pārsniedz 2000, kas norāda uz augstu tirgus koncentrāciju. 2014.gada HHI ir par vairāk nekā 1000 indeksa punktiem lielāks salīdzinājumā ar 2008.gadu. Tādējādi, neskatoties uz skaitliski lielo tirgus dalībnieku skaitu konkrētajā tirgū, dažu lielāko tirgus dalībnieku realizētais produkcijas apjoms norādītajā periodā pieaudzis straujāk kā pārējiem tirgus dalībniekiem.
- 34 Pēc pārdotā degvielas apjoma lielākie tirgus dalībnieki šajā konkrētajā tirgū ir SIA „Statoil Fuel & Retail Latvija”, SIA „Neste Latvija” un Lukoil/Akselss. Lukoil/Akselss tirgus daļa konkrētajā tirgū 2015.gada 1.pusgadā bija (*) [10-20]%, savukārt, balstoties uz VID sniegtajiem datiem, SIA “Viada” un ar to saistīto uzņēmumu tirgus daļa konkrētajā tirgū 2013.gadā bija (*) [1-5]%, 2014.gadā (*) [1-5]%. Līdz ar to ir prognozējams, ka pēc apvienošanās Akselss tirgus daļa varētu palielināties vismaz par (*) [1-5]% un Akselss un VIADA Baltija apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties par 32, kas ir vairāk nekā četras reizes zemāks par Pamatnostādnēs noteikto sliekšni.
- 35 Ņemot vērā augstāk minēto, konstatējams, ka konkrētajā tirgū darbojas pietiekami daudz dalībnieku, patērētāju izvēles iespējas netiks samazinātas un Lukoil/Akselss tirgus daļa pieaugs nelielā apmērā, tirgus koncentrācija pieaugs nebūtiski.

2. Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Liepājā un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās

- 36 Saskaņā ar VID sniegto informāciju degvielas mazumtirdzniecību Liepājas administratīvajā teritorijā un 2-3 km ap tās robežu veic astoņi komersanti, četrpadsmit degvielas uzpildes stacijās. Apvienošanās rezultātā Lukoil/Akselss iegūs ietekmi pār vienu DUS Liepājā, kas atrodas Krūmu ielā 56. Tādējādi kopējais Lukoil/Akselss kontrolēto DUS skaits sasniegs četras stacijas, kamēr SIA „Statoil Fuel & Retail Latvija” un SIA „Neste Latvija” konkrētajā tirgū katram ir trīs degvielas uzpildes stacijas.
- 37 Degvielas uzpildes staciju izvietojums Liepājas teritorijā ir redzams 3.attēlā.

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

3.attēls. Degvielas uzpildes staciju izvietojums Liepājā un 2-3 km ap tās robežu

Avots: Publiski pieejama informācija no VID datu bāzes

- 38 Konkrētajā tirgū esošo tirgus dalībnieku tirgus daļas, kas aprēķinātas, izmantojot mazumtirdzniecībā realizēto degvielas apjomu, ir norādītas Tabulā Nr.3.

⁹ KP 11.08.2011.lēmums Nr.55 *Lukoil/Augstceltne*; KP 22.08.2013. lēmums Nr.42 *Neste Latvija/Eskāda/Space*

**Degvielas mazumtirdzniecības tirgus dalībnieki un to tirgus daļas
Liepājā un 2-3 km ap tās robežu**

Tirgus dalībnieks	Tirgus daļa % 2013.g. (*)	Tirgus daļa % 2014.g. (*)	Tirgus daļa % 2015.g. 1.pg. (*)
SIA "Statoil Fuel & Retail Latvia"	[50-60]	[40-50]	[40-50]
SIA „Neste Latvija”	[20-30]	[20-30]	[20-30]
Lukoil / Akselss	[10-20]	[20-30]	[10-20]
SIA "East West Transit"	[5-10]	[1-5]	[5-10]
SIA "Kings"	[1-5]	[1-5]	[1-5]
SIA "Viada" un saistītie uzņēmumi	[1-5]	[<1]	n/d
SIA "Rietumu Nafta"	[1-5]	[1-5]	[1-5]

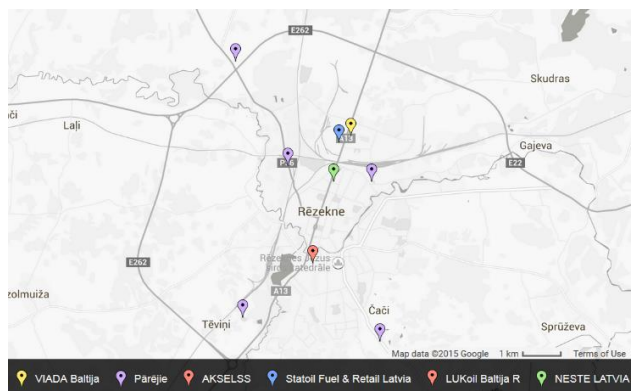
n/d – informācija nav pieejama

Avots: Tirgus dalībnieku sniegtā informācija

- 39 Pamatojoties uz tirgus dalībnieku sniegtajiem datiem, Lukoil/Akselss 2014.gadā ir kļuvis par ottru lielāko tirgus dalībnieku pēc realizētā degvielas apjoma Liepājas administratīvajā teritorijā un 2-3 km ap tās robežu, apsteidzot SIA „Neste Latvija”.
- 40 Lukoil/Akselss tirgus daļa konkrētajā tirgū 2015.gada 1.pusgadā bija (*) [10-20]%, savukārt SIA "Viada" un ar to saistīto uzņēmumu tirgus daļa konkrētajā tirgū 2013.gadā bija (*) [1-5]%, 2014.gadā (*) [1-5]%. Līdz ar to ir prognozējams, ka pēc apvienošanās Akselss tirgus daļa varētu palielināties par (*) [1-5]% un Akselss un VIADA Baltija apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties par 54, kas ir vairāk nekā divas reizes zemāks par Pamatnostādnes noteikto sliekšni.
- 41 Ņemot vērā augstāk minēto, konstatējams, ka konkrētajā tirgū Lukoil/Akselss tirgus daļa pieaugs nelielā apmērā, patērētāju izvēles iespējas šajā apvienošanās darījuma posmā netiks samazinātas un koncentrācijas pieaugums būs neliels.

3. Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Rēzeknē un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās

- 42 Saskaņā ar VID sniegto informāciju degvielas mazumtirdzniecību Rēzeknes teritorijā un 2-3 km ap tās robežu veic seši dalībnieki, deviņās degvielas uzpildes stacijās. Apvienošanās rezultātā šajā tirgū Lukoil/Akselss, kurš saimniecisko darbību pašlaik veic vienā DUS, iegūs ietekmi pār vēl vienu DUS, kura atrodas Atbrīvošanas alejā 174a, Rēzeknē. SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia” un SIA „Neste Latvija” konkrētajā tirgū ir viena DUS katram.
- 43 Degvielas uzpildes staciju izvietojums Rēzeknē un 2-3 km ap tās robežu ir iekļauts 4. attēlā.

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

4.attēls. Degvielas uzpildes staciju izvietojums Rēzeknē un 2-3 km ap tās robežu

Avots: Publiski pieejama informācija no VID datu bāzes

- 44 Konkrētajā tirgū esošo tirgus dalībnieku tirgus daļas, kas aprēķinātas, izmantojot mazumtirdzniecībā realizēto degvielas apjomu, ir atspoguļotas Tabulā Nr.4.

Tabula Nr.4

**Degvielas mazumtirdzniecības tirgus dalībnieki un to tirgus daļas
Rēzeknē un 2-3 km ap tās robežu**

Tirgus dalībnieks	Tirgus daļa % 2013.g. (*)	Tirgus daļa % 2014.g. (*)	Tirgus daļa % 2015.g. 1.pg.(*)
SIA "Statoil Fuel & Retail Latvia"	[30-40]	[30-40]	[30-40]
Lukoil/ Akselss	[20-30]	[20-30]	[20-30]
SIA "Neste Latvija"	[10-20]	[10-20]	[20-30]
SIA "East-West Transit"	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA "RusLatNafta"	[5-10]	[5-10]	[5-10]
SIA "Viada" un saistītie uzņēmumi	[5-10]	[1-5]	n/d

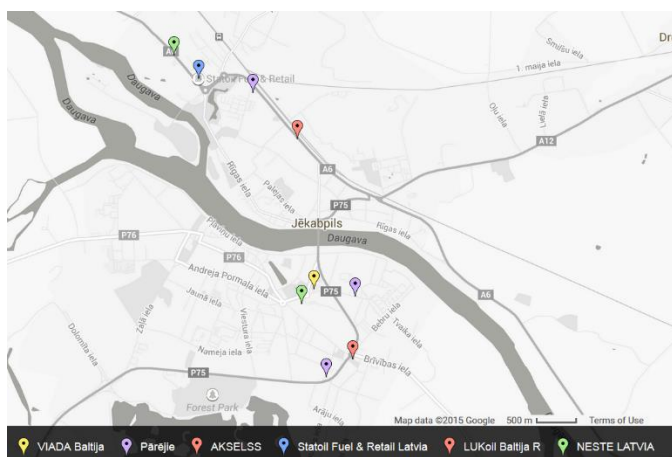
n/d – informācija nav pieejama

Avots: Tirgus dalībnieku sniegtā informācija

- 45 Ņemot vērā tirgus dalībnieku sniegtos datus, Lukoil/Akselss ir otrais lielākais tirgus dalībnieks pēc apgrozījuma Rēzeknē un 2-3 km ap tās robežu. Lukoil/Akselss tirgus daļa konkrētajā tirgū 2015.gada 1.pusgadā bija (*) [20-30]%, savukārt SIA "Viada" un ar to saistīto uzņēmumu tirgus daļa konkrētajā tirgū 2013.gadā bija (*) [5-10]%, 2014.gadā (*) [1-5]%. Līdz ar to ir prognozējams, ka pēc apvienošanās Akselss tirgus daļa varētu palielināties vismaz par (*) [1-5]% un Akselss un VIADA Baltija apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties par 208, kas pārsniedz Pamatnostādnēs noteikto sliekšni tirgiem ar augstu koncentrāciju - 150.
- 46 Neskatoties uz to, ka apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties vairāk par Pamatnostādnēs noteikto sliekšni, ņemot vērā salīdzinoši lielās SIA „Statoil Fuel & Retail Latvija”, SIA „Neste Latvija” un SIA “East-West Transit” tirgus daļas, KP nesaskata riskus, ka VIADA Baltija un Lukoil/Akselss apvienošanās varētu samazināt konkurenci vai radīt iespēju Lukoil/Akselss atrasties dominējošā stāvoklī degvielas mazumtirdzniecības tirgū Rēzeknes un 2-3 km ap tās robežu.

4. Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Jēkabpilī un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās

- 47 Saskaņā ar VID sniegto informāciju degvielas mazumtirdzniecību Jēkabpilī un 2-3 km ap tās robežu veic septiņi komersanti, deviņās degvielas uzpildes stacijās. Apvienošanās rezultātā Lukoil/Akselss, kurš saimniecisko darbību Jēkabpilī un tā apkārtnē pašlaik veic divās DUS, iegūs ietekmi pār vienu DUS, kura atrodas Vienības ielā 3, Jēkabpilī. Šajā tirgū degvielu mazumtirdzniecībā realizē arī SIA „Statoil Fuel & Retail Latvija” (1 DUS), SIA „Neste Latvija” (2 DUS) un vēl daži tirgus dalībnieki (katram 1 DUS).
- 48 Degvielas uzpildes staciju izvietojums Jēkabpilī un 2-3 km ap tās robežu ir atspoguļots 5.attēlā.

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

5.attēls. Degvielas uzpildes staciju izvietojums Jēkabpilī un 2-3 km ap tās robežu

Avots: Publiski pieejama informācija no VID datu bāzes

- 49 Konkrētajā tirgū esošo tirgus dalībnieku tirgus daļas, kas aprēķinātas, izmantojot mazumtirdzniecībā realizēto degvielas apjomu, ir norādītas Tabulā Nr.5.

Tabula Nr.5

Degvielas mazumtirdzniecības tirgus dalībnieki un to tirgus daļas Jēkabpilī un 2-3 km ap tās robežu

Tirgus dalībnieks	Tirgus daļa % 2013.g. (*)	Tirgus daļa % 2014.g. (*)	Tirgus daļa % 2015.g. 1.pg.(*)
SIA “Statoil Fuel & Retail Latvia”	[20-30]	[20-30]	[20-30]
Lukoil / Akselss	[20-30]	[30-40]	[20-30]
SIA “Neste Latvija”	[20-30]	[10-20]	[20-30]
AS “Virši-A”	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA “RNS-D”	[5-10]	[1-5]	[1-5]
SIA “Viada” un saistītie uzņēmumi	[1-5]	[1-5]	n/d
SIA “RusLatNafta”	[1-5]	[1-5]	[1-5]

n/d – informācija nav pieejama

Avots: Tirgus dalībnieku sniegtā informācija

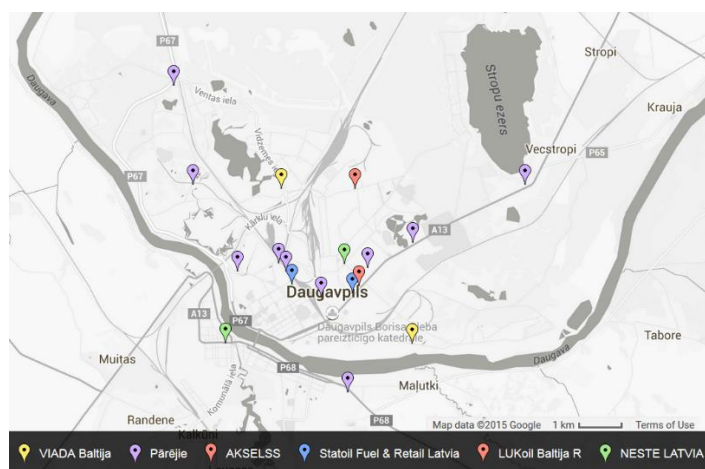
- 50 Lukoil/Akselss tirgus daļa konkrētajā tirgū 2015.gada 1.pusgadā bija (*) [20-30]%, savukārt SIA “Viada” un ar to saistīto uzņēmumu tirgus daļa konkrētajā tirgū 2013.gadā bija (*) [1-5]%, 2014.gadā (*) [1-5]%. Līdz ar to ir prognozējams, ka pēc apvienošanās Akselss tirgus daļa varētu palielināties vismaz par (*) [1-5]% un Akselss un VIADA Baltija apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties par 186, kas pārsniedz Pamatnostādnēs noteikto sliekšni tirgiem ar augstu koncentrāciju - 150.
- 51 2014.gadā Lukoil/Akselss bija vislielākā tirgus daļa Jēkabpils teritorijā – (*) [30-40]% un apvienošanās rezultātā Lukoil/Akselss un VIADA kopējā tirgus daļa var sasniegt (*) [30-40]%. 2015.gadā Lukoil/Akselss tirgus daļa ir prognozējama, ka tā varētu palielināties par (*) [1-5]%, kas pārsniedz Pamatnostādnēs noteikto sliekšni tirgiem ar augstu koncentrāciju - 150.
- 52 Neraugoties uz Lukoil/Akselss augsto tirgus daļu šajā tirgū un iespējamo HHI palielināšanos virs Pamatnostādnēs noteiktā sliekšņa, nav saskatāmi būtiski riski konkurencei. Pamatnostādnēs nosaka, ka HHI rādītāji un tā izmaiņas izmantojami tikai kā sākotnēja norāde, bet nav pamatā pieņemumam par iespējamajiem riskiem konkurencei, kas varētu rasties apvienošanās darījuma rezultātā (21.punkts). Būtiski ir novērtēt varbūtējos riskus konkurencei, ņemot vērā gan konkrētās preces tirgu un tās īpašības, gan esošo konkurenci, tai skaitā

konkurentu skaitu un to savstarpējo spēku samēru, gan citus faktorus. Tā, piemēram, atbilstoši Pamatnostādnēm apvienošanā iesaistīto uzņēmumu stimuls paaugstināt cenas būs ierobežots, ja konkurējošie uzņēmumi ražo tuvus aizstājējus precēm, ko ražo apvienošanā iesaistītie uzņēmumi (27. un 31.punkts). Tāpēc pastāv mazāka iespējamība, ka apvienošanās būtiski kavēs efektīvu konkurenci, jo īpaši radot vai nostiprinot dominējošu stāvokli, ja starp ražojumiem, ko piedāvā apvienošanā iesaistītie uzņēmumi, un ražojumiem, kurus piedāvā konkurenti, pastāv augsta aizstājamības pakāpe. Savukārt pircējiem grūtības pārorientēties uz citiem piegādātājiem var rasties, ja ir maz alternatīvo piegādātāju vai pārorientēšanās ir saistīta ar ievērojamām izmaksām.

- 53 Ņemot vērā iepriekš minēto, nav saskatāmi iespējami apvienošanās darījuma radīti riski konkurencei konkrētajā tirgū, jo Lukoil/Akselss paredzamais tirgus spējas pieaugums ir neliels, iespējas paaugstināt preču cenu ir ierobežotas, jo degviela ir homogēns produkts un tirgū ir vairāki līdzvērtīgi konkurenti, patērētājiem nav ievērojamas grūtības pārorientēties uz citiem piegādātājiem.

5. Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Daugavpilī un tās tuvākajā apkārtnē 2-3 km robežās

- 54 Saskaņā ar VID sniegto informāciju degvielas mazumtirdzniecību Daugavpilī un 2-3 km ap tās robežu veic septiņi komersanti, astoņpadsmit degvielas uzpildes stacijās. Apvienošanās rezultātā Lukoil/Akselss, kurš saimniecisko darbību šajā tirgū pašlaik veic divās DUS, iegūs ietekmi pār vēl divām DUS, kura atrodas Vidzemes ielā 1 un Nometņu ielā 99d. SIA „Statoil Fuel & Retail Latvija” un SIA „Neste Latvija” katra šajā tirgū degvielas mazumtirdzniecību veic divās degvielas uzpildes stacijās.
- 55 Degvielas uzpildes staciju izvietojums Daugavpilī ir norādīts 6.attēlā.

Izveidots, izmantojot „BatchGeo” (batchgeo.com)

6.attēls. Degvielas uzpildes staciju izvietojums Daugavpilī un 2-3 km ap tās robežu

Avots: Publiski pieejama informācija no VID datu bāzes

- 56 Konkrētajā tirgū esošo tirgus dalībnieku tirgus daļas, kas aprēķinātas, izmantojot mazumtirdzniecībā realizēto degviela apjomu, ir redzamas Tabulā Nr.6.

**Degvielas mazumtirdzniecības tirgus dalībnieki un to tirgus daļas
Daugavpilī un 2-3 km ap tās robežu**

Tirgus dalībnieks	Tirgus daļa % 2013.g. (*)	Tirgus daļa % 2014.g. (*)	Tirgus daļa % 2015.g. 1.pg.(*)
SIA "Statoil Fuel & Retail Latvia"	[20-30]	[30-40]	[30-40]
SIA "Ingrid A"	[20-30]	[20-30]	[20-30]
Lukoil / Akselss	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA "RusLatNafta"	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA "Neste Latvija"	[10-20]	[10-20]	[10-20]
SIA "Viada" un saistītie uzņēmumi	[1-5]	[1-5]	n/d
SIA "Nivels"	[1-5]	[1-5]	[1-5]

n/d – informācija nav pieejama

Avots: Tirgus dalībnieku sniegtā informācija

- 57 Lukoil/Akselss tirgus daļa konkrētajā tirgū 2015.gada 1.pusgadā bija (*) [20-30]%, savukārt SIA "Viada" un ar to saistīto uzņēmumu tirgus daļa konkrētajā tirgū 2013.gadā bija (*) [1-5]%, 2014.gadā (*) [1-5]%. Līdz ar to ir prognozējams, ka pēc apvienošanās Akselss tirgus daļa varētu palielināties vismaz par (*) [1-5]% un Akselss un VIADA Baltija apvienošanās rezultātā HHI varētu palielināties par 78, kas ir zem Pamatnostādnēs noteiktā sliekšņa tirgiem ar augstu koncentrāciju - 150.
- 58 Ņemot vērā augstāk minēto, konstatējams, ka konkrētajā tirgū darbojas pietiekami daudz dalībnieku, patērētāju izvēles iespējas netiks samazinātas un Lukoil/Akselss tirgus daļa tāpat kā tirgus koncentrācija pieaugs nelielā apmērā.
- 59 Saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu KP aizliedz apvienošanās, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. KL 16.panta ceturto daļu nosaka, ka, ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, KP pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanās.
- 60 Apvienošanās izvērtējums un galarezultātā pieņemtais lēmums nevar sasniegt savu mērķi, ja mainās apstākļi pie kādiem apvienošanās atļauta. Ņemot vērā Ziņojuma iesniedzēja norādīto par apvienošanās pabeigšanas laiku, attiecībā uz šo apvienošanās konstatētos apstākļus, t.sk., 13. - 16.punktā minētos, KP secina, ka apvienošanās uz šī lēmuma pamata īstenojama termiņā, kas nepārsniedz vienu gadu.

Ņemot vērā, ka nevienā no ietekmētajiem tirgiem apvienošanās rezultātā netiks būtiski samazināta konkurence, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu, otrās daļas 1.punktu un 16.panta ceturto daļu, Administratīvā procesa likuma 68.panta otro daļu Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Akselss” un AS “VIADA Baltija” apvienošanās, SIA „Akselss” iegūstot izšķirošu ietekmi pār AS “VIADA Baltija” viena gada laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija